

УДК 336.02 : 330.15

JEL Classification: E 220 : Q 250

ДЖЕРЕЛА ТА НАПРЯМИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВОДОГОСПОДАРСЬКОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

Левковська Л.В., д. е. н., старший науковий співробітник, завідувача відділом економічних проблем водокористування

Мандзык В.М., к.е.н., старший науковий співробітник відділу економічних проблем водокористування

Чередніченко Ю.Г., к.е.н., науковий співробітник відділу економічних проблем водокористування

ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України»

Анотація. В результаті дослідження проаналізовано економічний механізм та визначено джерела фінансового забезпечення водогосподарської діяльності. Встановлено, що сучасний механізм фінансово-економічного забезпечення водогосподарської діяльності є недостатньо ефективним, адже водне господарство тривалий час перебуває у стані постійної нестачі коштів, а велика кількість сучасних ринкових інструментів за допомогою яких у країнах з розвинутою ринковою економікою залучається фінансовий капітал у водогосподарський комплекс фактично не використовується. Крім того, однією з головних вимог ефективного функціонування водогосподарського комплексу є достатнє фінансове забезпечення процесу оновлення основних його фондів, що включає в тому числі пошук та створення джерел фінансово-економічного забезпечення модернізації водного господарства. Відповідно до розробленої класифікації встановлено, що пріоритетними у використанні є комплексні джерела фінансового забезпечення водогосподарської діяльності. Запропоновано напрями інвестиційного забезпечення водогосподарського комплексу України, які передбачають: заходи щодо активізації інвестиційної діяльності, стимулювання всіх учасників процесу водозабезпечення до ефективного водокористування, зміну схеми ціноутворення, зниження виробничих та транзакційних витрат тощо. Перспективним напрямом покращення фінансового забезпечення водогосподарського комплексу є застосування механізмів державно-приватного партнерства. Основними перевагами державно-приватного партнерства для держави є: скорочення витрат на надання послуг; активізація інвестиційної діяльності; ефективне управління майном; економія фінансових ресурсів держави; використання досвіду приватних компаній; оптимізація розподілу ризиків; підвищення ефективності інфраструктури; стимулювання підприємницького мислення; рівний діалог між владою та бізнесом; збереження та створення робочих місць. Для приватного бізнесу: залучення бюджетних коштів до проекту; доступ до раніше закритих сфер житлово-комунального господарства; розширення можливостей отримання пільгових кредитів під державні гарантії від міжнародних та вітчизняних фінансових установ на довгий термін; оптимізація розподілів ризиків проекту.

Ключові слова: водні ресурси, економічна ефективність, модернізація, водогосподарський комплекс, фінансово-економічне забезпечення

RESOURCES DIRECTIONS AND FINANCIAL SUPPORT OF THE WATER ECONOMY OF UKRAINE

Dr. Ludmyla Levkovs'ka, DS in Economics, Senior Research Fellow, Head of Department of Economic Problems of Water Use

Valeriy Mandzyk, PhD in Economics, Senior Research Fellow of Department of Economic Problems of Water Use

Yulia Cherednichenko, PhD in Economics, Research Fellow of Department of Economic Problems of Water Use

PI «Institute of Environmental Economics and Sustainable Development National Academy of Sciences of Ukraine»

Summary. The study analyzes the economic mechanism and identifies sources of financial support water management. It was established that the current mechanism of financial and economic support water management is not effective, because the water industry for a long time in a state of constant shortage of funds, and a large number of modern market instruments through which in countries with developed market economies involved in the financial capital of water complex is not actually used. In addition, one of the main requirements of the efficient functioning water complex is sufficient financial support for the process of updating its main funds, including includ-

ing search and create sources of financial and economic support modernization of water management. According to the classification established that the priority is to use comprehensive sources of financial support water management. Directions investment support water complex of Ukraine, which include: measures to stimulate investment, encouraging all stakeholders to effective water supply water, changing pricing schemes, reducing production and transaction costs and so on. Perspective direction of improving financial security is the use of water complex mechanisms of state-private partnership. The main advantages of public-private partnership for the state are: reducing the cost of providing services; investment activity; effective management of property; saving financial resources of the state; use the experience of private companies; optimization of risk-sharing; improve the efficiency of infrastructure; stimulate entrepreneurial thinking; equal dialogue between government and business; preserving and creating jobs. For private businesses, attracting budgetary funds to the project; access to previously closed areas of housing; expanding opportunities for preferential loans under state guarantee from international and domestic financial institutions for the long term; distribution optimization project risks.

Keywords: water resources, economic efficiency, modernization, water complex, financial and economic support

Постановка проблеми. Фінансово-економічне забезпечення водогосподарської діяльності та формування територіальних водно-ресурсних капіталів здійснюється за допомогою механізму, який являє собою досить складну систему впливу на різні аспекти фінансової діяльності окремих суб'єктів водокористування. Основним вектором цього впливу є взаємовідносини держави, яка виробляє і реалізує фінансову політику у сфері водокористування, із суб'єктами господарювання, що забезпечують населення та економіку необхідними водними ресурсами. На жаль, сучасний механізм фінансово-економічного забезпечення водогосподарської діяльності є недостатньо ефективним, адже водне господарство тривалий час перебуває у стані постійної нестачі коштів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Загальні проблеми та перспективи фінансового забезпечення водогосподарського комплексу (далі – ВГК), а також можливі механізми вдосконалення системи фіскального регулювання водокористування шляхом імплементації у вітчизняну практику перспективних форм водогосподарського менеджменту достатньо опрацювали вітчизняні вчені-економісти, зокрема М.А. Хвесик, В.А. Голян, В.А. Сташук, А.В. Яцик, О.О. Веклич та ін.

Невирішені складові загальної проблеми. Однак чимало проблем, які стосуються джерел та напрямів фінансового забезпечення процесу оновлення основних фондів водогосподарського комплексу, залишаються недостатньо вивченими і потребують подальших досліджень.

Постановка завдання. Метою статті є визначення потенційних джерел та розробка сучасних напрямів фінансово-економічного забезпечення водогосподарського комплексу України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Фінансово-економічне забезпечення водогосподарської діяльності – це сукупність загальних і специфічних фінансових методів, форм, інструментів та важелів впливу на функціонування водогосподарських об'єктів (рис. 1). У розвиненому конкурентному ринковому середовищі він ґрунтується на поєднанні як власної саморегулюючої дії, що становить її основу, так і системи державного регулювання ринкових відносин. Ринок на основі балансу попиту і пропозиції через механізм вільного ціноутворення загалом самостійно регулює розвиток окремих галузей, регіонів і підприємств, виробництво певних товарів та сферу послуг [1].

Враховуючи те, що сфера водокористування належить до природної монополії визначальну роль у структурі її фінансового механізму відіграє система державного регулювання, однак вона повинна спрямовуватися, перш за все на коригування, досягнення певних цілей і завдань. Державне регулювання не повинно замінювати ринкового саморегулювання, а має лише доповнювати його, створювати необхідні умови для збалансованого розвитку.

Як бачимо (рис. 1), у загальній структурі фінансово-економічного забезпечення водогосподарської діяльності виділяють дві групи відповідних механізмів, а саме: фінансового забезпечення та фінансового регулювання. Оскільки вони є глобальними й узагальнюючими та включають окремі часткові методи, їх можна виділити як структурні підсистеми цього механізму управління, що характеризують зміст впливу фінансів на різні аспекти розвитку водного господарства. Пріоритетність тієї чи іншої групи механізмів становить основу визначення напрямів фінансової політики держави. Чим вищий рівень розвитку суспільства й економіки, тим більшою є роль механізмів фінансового забезпечення водогосподарської діяльності.

Підсистеми фінансового забезпечення і регулювання тісно взаємозв'язані. Встановлена в той чи інший період система фінансового забезпечення потребує відповідного фінансового регулювання.

Рисунок 1 – Загальна структура механізму фінансово-економічного забезпечення водогосподарської діяльності

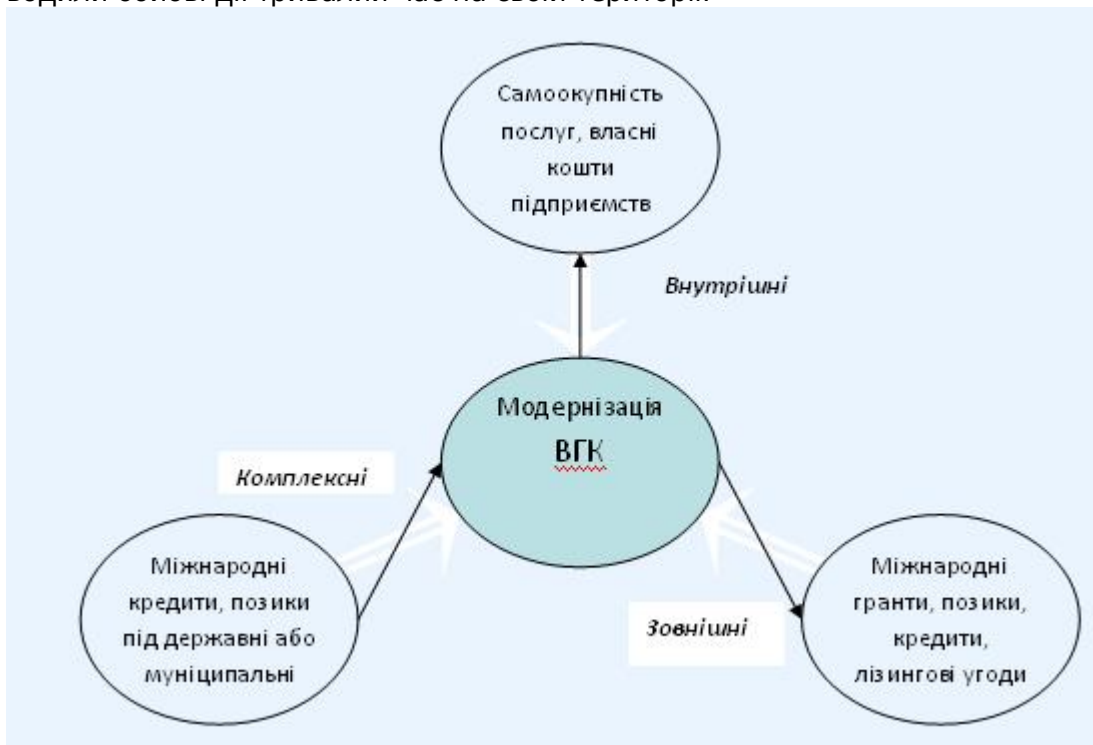
Незважаючи на те, що в Україні доволі активно проходять процеси трансформації інститутів командно-адміністративної економіки в ринкові, водокористування характеризується гіпертрофованістю саме системи фінансового регулювання водних ресурсів як у сфері управління ними, так і господарського освоєння водноресурсного потенціалу та перерозподілу водних ресурсів. Узаконення та впровадження сучасних ринкових фінансових механізмів регулювання водогосподарської діяльності, які вже давно функціонують у сфері водного господарства у країнах з розвинутою ринковою економікою у, є вимогою часу, оскільки лише за таких умов можна якісно підвищити вплив водного фактору на темпи соціально-економічного піднесення, включити водні ресурси в систему формування територіальних природо-ресурсних капіталів.

Мобільність та ефективність переливу капіталу у сфері водогосподарської діяльності значною мірою залежить від спектру інструментів фінансового забезпечення, що в ній функціонують. Останні тенденції на світових ринках, динаміка інтеграційних та глобалізаційних процесів свідчать про його стрімке розширення. Необхідність розробки інституціональних засад упровадження організаційно-правових форм фінансового забезпечення особливо актуальна для тих сфер, де базисом є загальнодержавна власність, зокрема водокористування [2, 3].

Однією з головних вимог ефективного функціонування ВГК є достатнє фінансове забезпечення процесу оновлення основних фондів ВГК, що включає в тому числі пошук та створення джерел фінансово-економічного забезпечення модернізації в окремих регіонах України (рис. 2).

Внутрішні джерела. Ідеальною схемою оновлення обладнання та технологій водопостачання та водовідведення є самоокупність послуг, тобто тарифи мають повністю покривати витрати господарюючих суб'єктів. Проте, в такому випадку слід, вилучити із законодавчої бази соціальні гарантії держави для населення в частині забезпечення питною водою. Такий крок є неприпустимим для держави, яка прагне приєднатися до спільноти Європейського союзу. До того ж практика реалізації вимог Директиви ЄС 91/271/ЄЕС від 21 травня 1991 року про очистку міських стічних вод Хорватією та Кіпром, свідчить про те, що розмір допомоги своєчасний та достатній для оновлення

систем в 77-79, 138-139; 5]. Вибір для порівняння цих двох країн європейського союзу не випадковий, оскільки вони теж мали проблеми із територіальною цілісністю та проводили бойові дії тривалий час на своїй території.

Рисунок 2 – Джерела фінансово-економічного забезпечення модернізації водогосподарського комплексу

Зовнішні джерела. Крім цього, в Україні на сьогодні вже фінансуються проекти водопостачання та водовідведення не тільки ЕБРР а й іншими світовими фінансовими організаціями, наприклад МВФ, МБРР та інші. Наприклад, за даними Міністерства фінансів України зараз реалізується «Другий проект розвитку міської інфраструктури» (сума позики –350,0 млн. дол. США), який фінансується МБРР. Відповідальний виконавець –Мінрегіон, бенефіціари – комунальні підприємства Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Київської, Кіровоградської, Харківської областей. Мета Проекту – покращення послуг водопостачання в окремих пріоритетних регіонах шляхом модернізації, реконструкції та заміни існуючих систем водопостачання та водовідведення. Дата закриття Проекту – 30.10.2020. Проект «Розвиток системи водопостачання та водовідведення в м. Миколаєві» фінансується фондом Східноєвропейського партнерства з енергоефективності та довкілля – сума кредиту 15,54 млн. євро, грант у розмірі 5,1 млн. євро.

Комплексні джерела. Відтак, логічним буде запровадження комплексних схем фінансово-економічного забезпечення модернізації водогосподарського комплексу в окремих регіонах України із використанням зовнішніх та внутрішніх джерел грошових ресурсів. На нашу думку, такий підхід створюватиме конкурентне середовище в секторі водопостачання та водовідведення, і зніме значну частину відповідальності із органів державної влади щодо забезпечення якості послуг водозабезпечення для населення.

Конкурентне середовище буде створено за рахунок існування різних за технічним станом мереж та рівнів платоспроможності населення, що у поєднанні дає можливість для укладання договорів вигідних для споживачів та надавачів послуг водопостачання та водовідведення. Завдання державних органів буде в забезпеченні контролю та нагляду за дотриманням закону щодо доступу всіх верств населення до чистої питної води [5].

Вирішення проблеми фінансування оновлення основних фондів водогосподарського комплексу достатньо поширена практика, яку успішно вирішували багато держав протягом останніх десятиліть, тож на нашу думку, для вирішення проблеми модернізації водогосподарського комплексу нашої держави, враховуючи досвід інших країн необхідно реалізувати наступні напрями та механізми.

Активізація інвестування. Практика оновлення основних фондів систем водозабезпечення багатьох країн доводить ефективність залучення, як міжнародного так і внутрішнього капіталів, при цьому ключову роль відіграє незмінність європейського вектору розвитку. Наприклад, Бельгія (площа – 30510 км², населення – близько 10 млн. осіб) з часу підписання угоди про створення європейського співтовариства (1992 р.) держава повною мірою забезпечує дотримання європейських норм щодо очищення міських стічних вод. Загальні витрати по дотриманню Директиви були оцінені у 1,2 млрд. євро, з яких 940 млн. доларів на очисні споруди та інше для додаткових систем збору. Поряд із цим необхідно відмітити, що і для країн, що є офіційними кандидатами у члени Євросоюзу відкрита лінійка фінансування дотримання вимог директиви щодо очистки міських стічних вод, так наприклад для Хорватії (станом на 2013 має статус члена Євросоюзу, населення – 4 290 612 осіб, площа – 56542 км²) спрацьовує така ж сама модель фінансування, що характерна і для держав-членів спільноти.

Стимулювання всіх учасників процесу водозабезпечення до ефективного водокористування. Важливим є розуміння аксіоми про цінність водного ресурсу для кожної людини зокрема та населення нашої планети взагалі, дане положення має через інформаційні ресурси (радіо, телебачення, Інтернет мережі) підтримуватися у соціальному середовищі. Часткова відтворюваність водного ресурсу, його безоплатність стимулює виробників до нещадної експлуатації водних екосистем, саме тому для виходу на європейські ринки, більш екологізовані, нашим підприємцям слід фінансувати екологічні проекти з метою часткової компенсації завданям екологічним системам втратам [6, 7].

Пропагування економії води та дбайливого ставлення до неї є невід'ємною частиною виховання дітей починаючи із навчальних програм садочків, шкіл, інститутів та інших закладів освіти нашої держави.

Очевидним є фінансове стимулювання (премії, знижки, позики, кредити), лобювання інтересів національних компаній, надання різного роду преференцій з боку держави за впровадження екологоорієнтованих технологій у виробництво [8].

На міжнародній арені слід активізувати інформаційну підтримку екологічних заходів нашої держави зокрема, щодо усунення катастрофічного стану в басейнах річок Донецької та Луганської областей, загрозливого становища каналів Дніпро-Донбас та Північно-Кримського з метою збільшення фінансового забезпечення або матеріальної допомоги для відновлення порушеної інфраструктури та забезпечення доступу людей до води питної якості.

Зміна схеми ціноутворення. На підприємствах ВГК України під час формування тарифів за послуги традиційно використовується метод тарифоутворення «витрати плюс» [9]. Такий метод змушує підприємства необґрунтовано завищувати витрати, а відповідно і тарифи. Існуюча система ціноутворення у водопровідно-каналізаційному господарстві є недосконалою. З однієї сторони тарифи незрозумілі й неприйнятні для споживачів, а з іншої – не є достатніми для відшкодування підприємствами витрат, понесених під час надання послуг. Намагання запровадити включення інвестиційної складової під час формування тарифів залишилось формальністю.

Зниження виробничих витрат. Одним із головних питань зниження виробничих витрат є зниження транспортних втрат води у водогосподарських мережах, які виникають через аварійний стан, застарілу структуру, ветхість систем ВГК. Слід зазначити, що менеджмент любого підприємства сам зацікавлений у виявленні, аналізі та усуненні таких втрат, проте недостатність фінансового ресурсу для оновлення основних фондів гальмує даний процес для господарюючих суб'єктів державної та комунальної власності.

Зниження трансакційних витрат. Поряд із стратегією демонополізації, що запроваджена у сфері надання комунальних послуг, слід пам'ятати, що об'єднання підприємств знижує трансакційні витрати, відтак розділення підприємств несе в собі додаткові непродуктивні витрати, які лягають на плечі населення. Тим не менш, задля народження в традиційно монопольній галузі конкурентного середовища держава змушена розділити підприємства сфери послуг водозабезпечення з метою забезпечення ефективного управління та функціонування. Оптимальний рівень трансакційних витрат є метою розвитку будь-якого суб'єкта підприємницької діяльності. Надалі процес об'єднання постачальників комунальних послуг лише питання часу, а як і в якій формі це завдання подальших наших досліджень [10].

Застосування державно-приватного партнерства (ДПП) є одним із механізмів залучення інвестицій для технічного переоснащення об'єктів шляхом передачі підприємств в

концесію, а це в свою чергу дає можливість покращити якість послуг. Основними перевагами державно-приватного партнерства для держави є: скорочення витрат на надання послуг; активізація інвестиційної діяльності; ефективне управління майном; економія фінансових ресурсів держави; використання досвіду приватних компаній; оптимізація розподілу ризиків; підвищення ефективності інфраструктури; стимулювання підприємницького мислення; рівний діалог між владою та бізнесом; збереження та створення робочих місць. Для приватного бізнесу: залучення бюджетних коштів до проекту; доступ до раніше закритих сфер житлово-комунального господарства; розширення можливостей отримання пільгових кредитів під державні гарантії від міжнародних та вітчизняних фінансових установ на довгий термін; оптимізація розподілів ризиків проекту.

Механізм державно-приватного партнерства може розглядатись як альтернатива приватизації, оскільки об'єкти державно-приватного партнерства не передаються у власність приватному партнеру, існує розподіл ризиків між приватним партнером і державою стосовно функціонування відповідного об'єкта інфраструктури та послуг, що надаються, при цьому досягається суттєве покращення об'єкта за рахунок залучення приватних інвестицій і спільного (за участю державного та приватного партнерів) управління [11].

Частиною третьою статті 7 Закону України «Про державно-приватне партнерство» передбачено, що передача об'єктів, що перебувають у державній або комунальній власності чи належать Автономній Республіці Крим, приватному партнеру для виконання умов договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства, не зумовлює перехід права власності на ці об'єкти до приватного партнера. Такі об'єкти підлягають поверненню державному партнеру після припинення дії договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства. Право власності на об'єкти, що побудовані, перебудовані, реконструйовані в рамках державно-приватного партнерства, належить державному партнеру.

При цьому умовами договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства, може бути передбачене набуття приватним партнером права на новозбудовані об'єкти. Об'єкти державно-приватного партнерства не можуть бути приватизовані протягом усього строку здійснення державно-приватного партнерства. Об'єктами державно-приватного партнерства не можуть бути об'єкти, щодо яких прийнято рішення про приватизацію.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Сучасна українська система економічного регулювання у сфері водокористування та екологічного оподаткування не забезпечила стійкого прогресу в мобілізації й акумуляції фінансових ресурсів, а також цільового спрямування коштів на здійснення природоохоронної діяльності. Вона виявилася малоєфективною і як механізм стимулювання цієї діяльності. Сучасний механізм платежів і зборів за використання водних ресурсів, побудований на рентній основі, не відображає адекватно реальні екологічні втрати суспільства і не створює достатньої фінансової бази природоохоронної діяльності. Саме тому використання наведених джерел та напрямів фінансового забезпечення водогосподарського комплексу сприятиме подальшій модернізації водогосподарського комплексу та забезпеченню сталого водокористування. У зв'язку з цим подальші дослідження будуть присвячені удосконаленню механізмів фінансового забезпечення водокористування.

Перелік посилань:

1. *Формування моделі управління природними ресурсами в ринкових умовах господарювання: [монографія] / [За заг. ред. д.е.н., проф. акад. НААН України, д.е.н., проф. М.А. Хвесик]. – К.: ДУ ІЕПСР НАН України, 2013. – 304 с.*

2. *Голян В.А. Інституціональне середовище водокористування: сучасний стан та механізми вдосконалення: Монографія. – Луцьк: Твердиня, 2009. – 592 с.*

3. *Голян В.А. Напрями формування організаційно-економічного механізму переводу водного господарства України на модель сталого розвитку // Суспільно-географічні проблеми розвитку продуктивних сил України. Матеріали III Всеукр. наук.-практ. конференції. – К.: ВГЛ Обрії, 2004. – С. 247–248.*

4. *Економічні механізми національної екологічної політики в системі сталого розвитку України / [Веклич О.О., Кобзар О.М., Колмакова В.М. та ін.]; за науковою редакцією проф. Лизуна С.О. / ДУ «ІЕПСР НАНУ». – К., 2014. – 280 с.*

5. *План дій «Группы Восьми» по водним ресурсам // Бюллетень «Использование й охрана природных ресурсов в России». – 2003. – №9–10. –С. 145–148.*

6. *Формування рентних відносин у водному господарстві України: [монографія] / [За заг. ред. д.е.н., проф. акад. НААН України, д.е.н., проф. М.А. Хвесик]. – К.: ДУ ІЕПСР НАН України, 2014. – 328 с.*

7. Капіталізація природних ресурсів / За заг. ред. д.е.н., проф., академік НААН України М.А. Хвесика. – К.: ДУ ІСПСР НАНУ, 2014. – 268 с.
8. Яцик А.В. Горизонти водного господарства України // Урядовий кур'єр. 2003. – № 194. – 16 жовтня. – С. 9.
9. Хвесик М.А., Голян В.А., Хвесик Ю.М. Інституціональне середовище сталого водокористування в умовах ринкових відносин: національні та регіональні виміри: Монографія. – К.: Книжкове вид-во НАУ, 2005. – 180 с.
10. Водне господарство України: сучасний стан та перспективи розвитку / С.І. Дорогунцов, М.А. Хвесик, І.Л. Головинський та ін.; РВПС України НАН України. – К., 2002. – 55 с.
11. Труш Л.М. Еколого-економічні проблеми водозабезпечення радіоактивних територій (на прикладі Волинської області): Автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.08.01 / НАН України, РВПС України. – К., 1997. – 24 с.

Стаття надійшла: 25.10.2015 р.
Рецензент: д.е.н., проф. Дмитрієв І.А.

УДК 366.43

JEL Classification: G32

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКІВ В УПРАВЛІННІ РУХОМ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ

Горовий Д.А., д.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Анотація. Необхідність в оновленні і активізації економічного життя в Україні вимагає знову повернутися до теми управління рухом оборотного капіталу промислових підприємств, оскільки в саме результаті цього руху утворюється прибуток – головний результат діяльності будь-якого підприємства. Проте, вирішуючи актуальні проблеми в цій сфері, дослідники недостатньо уваги приділяють вивченню фінансових ризиків підприємства, що виникають в процесі зміни (руху) елементів оборотного капіталу у ході його відтворювального циклу, а особливо заходам мінімізації та запобігання таких ризиків. Тому метою даної статті є розробка заходів щодо зменшення впливу ризиків на процеси управління рухом оборотного капіталу сучасного промислового підприємства.

Оптимізація впливу або запобігання фінансових ризиків передбачає використання трьох способів управління ними: страхування, управління активами і пасивами та хеджування. Проте для оптимізації впливу ризиків руху оборотного капіталу доцільно використовувати лише два способи – управління активами і пасивами та хеджування, оскільки страхування є досить витратним способом для підприємств. Проведені у дослідженні розрахунки підтверджують переваги хеджування за допомогою зміни непевних змінних ставок за комерційними кредитами на фіксовані ставки за банківськими кредитами. Таке хеджування допомагає зменшити динамічні, структурні, циклічні та відсоткові ризики руху оборотного капіталу, пов'язані з придбанням сировини, компенсацією зростання обсягу дебіторської заборгованості тощо.

Ключові слова: оборотний капітал, ризик, хедж, своп, ефективний відсоток, управління ризиками.

FINANCIAL INSTRUMENT FOR RISK MINIMIZATION IN WORKING CAPITAL MOVEMENT MANAGEMENT

Dr. Dmytro Gorovyi, DS in Economics, Associate Professor
Kharkiv National Automobile and Highway University

Summary. The necessity for updating and activation an economic of Ukraine requires to return again to a theme of industrial enterprises working capital movement management as a result of this movement a profit is formed, the main result of activity of any enterprise. However, deciding actual problems in this sphere, researchers give not enough attention to studying the financial risks of the enterprise which arise during a change of working capital elements during its reproduced cycle, and especially to measures of minimization and prevention of such risks. Therefore the purpose of the given article is a development of actions on reduction of risks influence by managerial processes of a working capital movement of modern industrial enterprise.

Optimization of influence or prevention of financial risks provides the use of three types of management by them: an insurance, an asset-liability management and hedging. However for optimization the influence of working